

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesült, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 80 K, félévre 40 K,
negyedévre 20 K, egy óra 8 K. Egyes szám ára 1 K.

Ideigl. felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-azövezetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.“

Szemle.

Pécs környékén is ugyancsak nagy urak a zsidó pénzen felcsöpörődött gyilkos kommunisták. A hatalom teljesen a kezükben van. A szerb megszállás és védelem alatt üzik örült játékkukat. Linder Béla, a hírhedt volt Károlyi kormány hadügyminisztere, most Pécs polgármestere. Ez a részeges szélhámos most újabban Baranyában operál és valami köztársaság felét akar Baranyából fabrikálni. Természetesen azzal a kikötéssel, hogy őpimaszsága lesz a hadügyminiszter. Nem tudja felejtetni a bársonyszéket. Reméljük, van még kasza, kapa Baranyában. Ha nincs, adunk mi kölcsön. De vágjatok derék baranyai földmives testvéreink, amúgy jó magyarosan rendet köztök és lékeljétek meg ezeket a csavargókat ott, ahol meg nem sántulnak.

A miniszterelnök a kormányzó előtt.

Budapest, dec. 2.

Gróf Teleky miniszterelnök, ma délelőtt kihallgatáson jelent meg a kormányzónál és előterjesztette a kormány lemondását. A kormányzó az ügyek továbbvitelével megbizta a kormányt, ily módon gondolják a válságot egy ideig elodázhatónak. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy az egyes tárcákban beálló személyi változás elkerülhetetlen.

Hódít a keresztény irányzat külföldön.

Berlinből jelentik: Essenben a német keresztény ipari munkásság gyűlést tartott, melyen kimutatták, hogy több mint két millió keresztény ipari munkás dolgozik a „Keresztény Ipari Munkások“ szakszervezetében.

A német császárné állapota aggasztó.

Bécs, dec. 2.

Berlini jelentés szerint: Potsdamból késő éjjel olyan hírek érkeztek, hogy a volt német császárné állapota reménytelen. Szivgörcsei mind gyakrabban ismétlődnek. A trónörökös és nejét minden pillanatban várják a beteg ágyához.

Bombák, robbanások, tűz egész Anglia és Írországban.

Berlin, dec. 2.

Londonban a színfeinek gyűjtőgátásaitól számos lakó- és áruház leégett. Több házban elrejtett pokolgép robbant fel. A dublini zavargások óriási méreteket öltöttek. A corki városháza a tűz martaléka lett. Összeültközések, rendőrgyilkosságok napirenden vannak egész Írországban.

Trockij biztosítja magát.

Bécs, dec. 2.

A M. T. I. jelenti: A legutóbbi négy hónapban Trockij 80 millió arany rubelt vitt ki Oroszországból. A pénz Buenos Ayresban a Rio de Plata banknál van letétbe helyezve a maga nevére szóló folyószámlára. Az összeg rendeltetése állítólag az, hogy Délamerikában és az Egyesült Államokban propaganda céljára szolgáljon. Az is meglehet, hogy Trockij a maga személyére biztosította ezt az összeget az esetben, ha a tanácsrendszer összeomlana.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Lemond a kormány?

Korányi pénzügyminisztert leszavazta a nemzetgyűlés.

Budapest, dec. 1.

A nemzetgyűlés mai ülésén a Pénzügyintézeti Központtól szóló törvényjavaslat tárgyalásánál az utolsó szakasznál a nemzetgyűlés leszavazta báró Korányi Frigyes pénzügyminisztert. A törvényjavaslatban nem a pénzügyminiszter által ajánlott szakaszt fogadták el. A leszavazás után az elnök azonnal felfüggesztette a gyűlést.

A pénzügyminiszter kilép a pártból.

A szünet alatt a pénzügyminiszter a folyosón köréje gyülekező nemzetgyűlési képviselőknek kijelentette a következőket:

„Ezt nem tűröm tovább. Azonnal megírom lemondásomat és bejelentem a pártból való kilépésemet. Ide többet mint miniszter nem jövök be.“

A pénzügyminiszter kijelentései nagy zavart okoztak a kormányzópártban.

A kormány elhatározta lemondását.

Budapest, dec. 2.

Ma éjjel minisztertanács volt, melyen a kormány elhatározta lemondását. A miniszterek kivétel nélkül szolidaritást vállaltak a pénzügyminiszterrel.

Néhány szó a hadifoglyokról.

Ha egy előkelő állású és olyan úr érkezik, akivel való megismerkedést a protekció révén hasznosítani lehet s ha egy ilyen úr tiszteletére bankettet illik tartani, vagy ha néptünnepélyt kell tartani, főleg virágkocsi korzóval, avagy ha népgyűlésről, vigalmi bizottsági ülésről, táncmulatságról, kertmegnyitásról, — egyszerűen: ha a titulus bibendi akárminő fajtájáról van szó, akkor van fogadó illetve résztvevő közönség.

De ha több évi hontalanság és leirhatatlan szenvedések után hadifoglyok érkeznek, akkor már nincs fogadó közönség, illetve a helybeli állami tanítóképző derék tanári karán és nemes ifjúságán, no meg a szigorúan kötelességből megjelenő egy-két hatóságai képviselőn kívül; nem olyan számú és összetételű közönség jelent meg, mely a helyzethez méltó és annak megfelelő volna.

Ami akinek dolga van, végezze munkáját, mert minden egyes fogolyérkezés-kor, ma tényleg helytelen és lelketlen is volna, munkaszünetet tartani. De tessék csak megfigyelni, — pláne a délutáni és estéli órákban, — hogy a foglyok érkezése idején, hányan vannak egyidejűleg a korzón, vendéglőkben, kávéházakban, társasörökben?! Persze az e részbeni illemszabály, annak idején kikerülte a nevelők figyelmét, nem tudván és nem is sejtve, hogy valaha Szibériából magyar hadifoglyok érkezzenek! Így azután, a hivatalos szónoklatokban ismételtén kifejezésre jutó szeretettel való fogadtatása bizony-bizony a pápai állomáson úgyszólván csak a szónoklatokban s esetleg a szónokok szívében van meg, de nem a város közönségében.

Társadalmunk és különösen a társadalom vagyonos, gondatlan életet élő részének ez a részvétlensége, érdektelensége, közömbössége és nem a szállítás drágasága és nehézsége az oka jórészt annak, hogy véreink, még ma is ezrével sanyalódnak idegenben, kitéve a legborzasztóbb elhagyatottságnak, nélkülözéseknek és életveszélynek; míg itthon egyesek és pedig igen sokan, ezalatt százezrekét és milliókat „szereztek”. Szereztek pedig megfelelő munka nélkül, az ő rabságuk, szenvedéseik és hős bajtársaik élete árán másnak nyomorúságából, kiuzsorázásából! Csak természetes, ha ezeket nem érdekli az érkező foglyok néma hallgatásában kifejezésre jutó szemrehányás és ha ezek nem óhajtják megtudni, a *deresedő szakállú hadifoglyok szemében csillogó könynyekből, hogy mi a honszeretem!* Pedig a nemzet letiprását, a nemzeti gyászt esetlejtő szónokok beszédjeinek hatásából én ezt véltém kiolvasni, a hadifoglyok könynyektől csillogó szeméből és tekintetéből, hogy azok, ha még maguk előtt, az alkalmhoz illő megfelelő számú s e bol-

dogtalan haza sorsát igazán fájlaló, de kétségbe nem eső, sőt bizakodó és elszánt, s ha kell hát áldozatra is kész közönséget is láttak volna, — még egyszer, minden szenvedésük ellenére, oroszlanok is tudnának lenni, de . . . *egyesek előnyére* — . . . *többé soha!*

Amíg én ilyen jelenségeket, ilyen érzéketlenséget, ilyen közömbösséget, ilyen nemtörődömséget, tapasztalva; amíg a hazafiságot nem lobogó lánggal égni, legfeljebb csak pislogni ha látom, addig . . . kimondom; ha nagyon fáj is, kimondom, ha rossznéven veszik is, — én nem hiszek Magyarországot feltámadásában!

A házhelyekről.

Mi az eljárás a házhelyek igénylésénél?

Igényjogosultak.

A házhelyre való igényjogosultságot három csoportban állapíthatjuk meg.

I. csoport. A hadirokkantok, hadiözvegyek és hadiárvaik.

II. csoport. A mezőgazdasággal foglalkozó önállóan kereső férfimunkások és törpebirtokosok.

III. csoport. Mindazok, akik abban a községben illetékességgel bírnak. Tehát az ipari munkások is.

A képviselőtestület teendője.

A házhelyigénylőkről elkészített összeírást a legrövidebb idő alatt köteles a képviselőtestület letárgyalni. Megállapítja, hogy a listában szereplők bírnak-e házhelyre igényjogosultsággal. Ha talál a névsorban olyant, akinek házhely nem jár, azt a névsorból törli. Az átvizsgált névsorról szóló határozatot a névsorral együtt a község házában — még pedig könnyen hozzáférhető helyen — három napra közzemlére ki kell tenni. Ha ellene valakinek kifogása van, 8 napon belül fellebbezhet a főszołgabíróhoz. A fellebbezést a község előjáróságánál kell bejelenteni. A főszołgabírónak legkésőbb 14 nap alatt dönteni kell a fellebbezési ügyben. A főszołgabírói döntés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Hogy történik a házhelyek megszerzése?

A községi előjárásnak kötelessége a legrövidebb időn belül érintkezésbe lépni azokkal, akik földjeiket hajlandók házhelyek céljaira önként átengedni. Megkísérli velük a békes megegyezést. Ha meg tudnak egyezni a tulajdonossal, akkor azt írásba foglalják. Ha pedig nem tudnak megegyezni, akkor erről az előjáróság jelentést tesz a község képviselőtestületének. A község képviselőtestületének ilyen esetben kötelessége a lehető legrövidebb időn belül a járási főszołgabírótól a házhelyrendező-bizottságnak a helyszínrre való kiszállását kérni. Ennek a kérelemnek beterjesztésére még akkor is köteles a képviselőtestület, ha a házhelyrendező-bizottság kiküldetését nem az összes házhelyigénylők kéri, hanem azok közül csak egy valaki akarja, hogy a házhelyrendező-bizottság kiküldessék. Ha pedig azt látják, hogy az egyezkedés ügyis hiába való, mert a tulajdonossal előreláthatólag megegyezni nem tudnak, akkor minden felesleges időfecsérlés nélkül haladéktalanul kérni kell a főszołgabírótól a házhelyrendező-bizottság kiküldetését, akinek viszont haladéktalanul kötelessége intézkedni,

hogy a kért helyre a házhelyrendező-bizottság kiszálljon.

Házhelyrendező-bizottság.

A házhelyrendező-bizottság elnökét a főszołgabíró megkeresésére a törvényszék elnöke jelöli ki. A főszołgabíró a kijelölt bizottsági elnökkel együtt megállapítja a községbe való kiszállás határnapját s erről a községet és az érdekelte földtulajdonosokat is értesíti, hogy gazdasági szakértőjüket kiküldhessék. A házhelyrendező-bizottság a helyszíni eljárás alkalmával tanácsadás céljából az érdekeltekből maga mellé választmányt is alakíthat.

A házhelyrendező-bizottság működése a községekben.

Amikor a házhelyrendező-bizottság megérkezik a községekbe, ott első teendője megalapítani azt a területet, amely szükséges az igények kielégítésére, még pedig aszerint, amilyen nagyságu belseőségek a községben vannak, de egy-egy házhely 600 □ önelöl nagyobb rendszerint nem lehet. Utána megállapítja, melyek a házhelyekre alkalmas területek. Indokolt esetekben, más község határához tartozó ingatlanok — különösen nagybirtok — megfelelő része is igénybe vehető.

A házhelyrendező-bizottság a felek között méltányos egyeztetést kísérel meg. Ha ez eredményre nem vezetne, akkor döntes végzet az egész ügyet felterjeszti a fölmiveletügyi miniszterhez.

Ha csupán az árakra vonatkozólag nem tudnak megegyezni, máskülönbön pedig mindenben megállapodtak, akkor az ármegállapítás végett az összes iratokat felterjesztik az árak megállapítására hivatott vegyes bírósághoz, amely a megye székhelyén a törvényszék kebelében alakul. Az árakat a vegyes bíróság véglegesen megállapítja.

Milyen megállapodás jöhet létre a házhely áránál?

Az egyezségben a házhely ellenértéke terményekben vagy készpénzben fizetendő évi járadékban is megállapítható, természetesen mind a vevők, mind pedig az eladók közös beleegyezésével. Például: fizetnek a vevők évenként bizonyos mennyiségű természetbeni vagy pénzbeli összeget, illetve mennyiséget, mondjuk 15—20 évig, az már az egyezségtől függ, melynek eltelte után a házhely tulajdonukba megy át. Vagy pedig az árának egyszerre való kifizetését bizonyos ideig el lehet halasztani, mely idő alatt haszonbért fizet róla az illető, amely lehet készpénz vagy terményjáradóság is.

LEGÚJABB.

Az orosz-lengyel közeledés.

Bécs, dec. 2.

A Neue Freie Presse kopenhági tudósítója jelenti: a rigai delegáció közölte, hogy a tanácskormány átveszi a cári kormány kötelezettségeit Lengyelországgal szemben. A kormány ugyanakkor kijelentette, hogy a Lengyelországi uralmat megszállásnak tekinti.

A Rákóczi-utca 11. sz.

h á z szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt *Selinkó Manó* Rákóczi-utca 6. szám alatt.

Levél a szerkesztőhöz.

Az alábbi levelet kaptuk egyik kedves olvasónktól, Szövetségünk lelkes, agilis tagjától, melyet teljes szövegével itt adunk:

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A „Dunántúli Hazánk”, szeretett lapunk 23. számában egy levelet olvastam, amelynek írója egy magyar ember, úr, hozzá még pap, akinek bizonyára vezetőserepet kellene vinni a mai keresztény világban. A leveletben beszámol a mezőlaki bérlő jó tetteiről, melyért dícsérő szöveggel halmozza el. Nem mondom, hogy nem igazat mond. El is hiszem neki De mégis gondolkodóba ejt. Istenem! Mennyivel előbbre volnánk, mennyivel könnyebb lenne a sorsunk, ha a mi hivatott vezetőink bennünket pártolnának, a népüket, akik munkában elmerülve, nem igen jutnak hozzá, hogy a maguk ügyét előmozdítsák.

Én azt hiszem, hogy a mezőlaki földmíves testvéreink sem mind jó gazdak, azok sem tudnak úgy terjeszkedni, mint szeretnék. Pedig tudom, dolgoznak ok is többet, még erejükön felül is, csak alkalom volna hozzá. Persze maguknak, nem pedig annak a „jészu” embernek.

Sokkal helyesebben tenné a Nagytiszleltű Úr, ha azon fáradozna, hogyan tudná ennek a szegény földmíves népek kezére juttatni azt a földet, amit úgyis az érdemmel meg, természetesen ugyanolyan bérelt, mint amennyiért az bírja, aki a más erejéből összegyűjtött vagyonból dob oda valami alamizsnaféléit. Ha a nép maga vehetné kezére, akkor nem szorulna ilyenféle kegyadományokra, amiket a Nagytiszleltű Úr világgá kürtöl. Akkor ugyanis maga fölöznél a tejfelt és a főle is az ővé maradna.

Én meg a Nagytiszleltű Úrral ellenkezőleg azt mondom, hogy adjon az Isten minden községnek olyan magyar keresztény vezető urat, aki a keresztény magyar nép jólétéért fáradozik.

Csót, 1920 november 29.

Németh Mihály
Kisgazda.

HIREK.

„Csónka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország.”

Zoltika.

Ismét egy bimbó a virágos mezőből; ismét ifjú hajítás a nagy rengetegből... letörött, iehlult, kimúlt idő előtt.

Zajtalan parányi élet, telve hányattatással, ez volt számodra megírva a végzet könyvében. Szerető szüleid, hazájukat vesztve, idehozottak Téged, hogy itt, e szűk hazában nőj nagygyá, nemessé, az ő büszkeségüké... De az Istenesség bölcsességének kiszámíthatatlan végzése mást rendelt felőled: csillagáá tett a fényes mennyországban. — Szép, nagy, sötét szemed már nem mosolyog többé; okos, beszédes kis szád örökre néma marad; arcocskád halvány színe soha fel nem pirul. Elmentél, irthagytál bennünket — örökre. Vigasztalhatatlan a mi bánatunk utánad! Pedig Te már boldog vagy, mert amit parányi léted megtagadott Tőled, ott fent a mennyben bizon megledett! Kicsi Zoltika, Isten veled! Isten veled! — A kedves, kicsiny halotiban Sági Tamás, áll. tan. képezdi tanár — lapunk belső munkatársa — és neje, Somló Ilona, fiacskájukat siratják.

— **Személyi hír.** Dr. Tenzlinger József, városunk polgármestere ma reggel Budapestre utazott. Mint értesültünk, Pesten tartózkodása alkalmával több főúri családot fog felkeresni, hogy megnyerje támogatásukat a város szegényei számára létesítendő segélyakció ügyének.

— **„Keresztény Kisgazda és Földmíves Szövetség” megalakulása.** Ismét örvendetes hírről számolhatunk be. Kisgazdáink, földmíves osztályunk már érzi, hogy egymás nélkül olyan, mint a kötözetlen kéve, amellyel a legkisebb szél is kénye-kedvére játszik s szórja ide-oda. Újabbban csatlakozásukat bejelentették: Nemesvámos, Veszprémfajsz, Tótvázsony, Nagy- és Kishidegkut, Német- és Magyarbarnag, Mencshely (Veszprém m.). Óbudavár, Szentjakabfa, Táyon, Zánka (Zala m.). A keresztény irányzat hatalmas zsidó szaporodik. Ennyivel gyengül most a szűró befolyás.

— **Taggyűjtés Salamonban.** Salamonból hozta az örvendetes hírt Oláh Antal bátyánk és Szabó Károly barátunk, hogy vasárnap a „Keresztény Kisgazda és Földmíves Szövetség” ottani agilis elnöksége és választmánya minden felhívás nélkül taggyűjtésre szánta el magát, amelynek fényes eredménye mindenkit meglepett. Alig van olyan földmíves Salamonban, aki vasárnap óta ne lenne a Szövetség tagja. Salamon a keresztény irányzatban mindig vezetett, lehet mondani messze környéken. Önmagához maradt hű, amikor a saját Keresztény Szövetségének élére akar állni és zászlókat, melyet először ott bontottunk ki, erős kezébe veszi.

— **Szegényakció Pápán.** Múlt számunkban már megemlékeztünk arról a nagyarányú segélyakción, amelyet a környékbeli nagybérlők, illetve földbirtokosok bevonásával létesítettek a szegényebb néposztály felsegélyezésére. Ebben az ügyben november 29-én a polgármester elnökléte alatt értekezlet volt, ahol megbeszélték az akció részleteit. A polgármester felvilágosította az értekezletet, hogy a felállítandó melegező részére a helyiség kijelölése, illetve felkutatása rendkívüli nehézségekbe ütközik. A jelen voltak tehát új határozatot, hogy az egyes gazdaságok által adományozott élelmiszereket a város népkonyháján fogják a nőegyletek, illetve jótékony egyletek javaslatai alapján az erre rászorulóknak rendelkezésére bocsátani. Elhatározták továbbá, hogy a szegény és nagyobb családú tisztviselőknek természetbeni segélyeket utalnak ki a készletekből, egyben a szegények fájának behozatalára fuvarokat ajánlanak fel. Az ingyen befuvarozásra Szold Manó 20, Pátkai Lajos 10, Wittmann Mihály 10, Klein Oszkár 10, Lengyel testvérek 10 fuvar ajánlottak fel.

— **Dohánytermesztés.** Vége a jó szűz dohánynak. A kormány jövőre megszüntette a kicsinyben való termelést. A rendelet értelmében 1 kat. holdnál kisebb terület nem adnak ki dohánytermelésre engedélyt. De azt sem magának termeli a gazda, hanem a kincstárnak. Engedélyért a m. kir. adóhivataloknál lehet jelentkezni december hó végéig. Így kénytelenek leszünk elszíni a kincstár méregdrága dohányát.

— **A veszprémi ipartestület átirata.** A veszprémi ipartestület elnöksége átiratot intézett a pápai ipartestület elnökségéhez, melyben felszólítja az ipartestületet, hogy az Iparosok Országos Szövetségét minden erejével támogassa, hogy az új vezetőség, melynek élén Pálffy Dániel nemzetgyűlési képviselő áll, minél eredményesebben működhessek. A felhívás többek között a következőket tartalmazza: Követelnünk kell az ipartörvény tervezet sürgős nemzetgyűlési tárgyalását, különös tekintettel az Ipartestületek Orsz. Szövetségének a tervezetbe adott észrevételeinek jóakaratu figyelembe vételével, mert csak ez fedi Magyarországi iparosainak óhaját. Ezen a téren pedig csak egyöntetű eljárásnak lehet sikere. Felkéri tehát

a társtestületet, hogy ezen értelemben írjon fel a nemzetgyűléshez és külön is kérje fel illetékes nemzetgyűlési képviselőjét az ügy jóakaratu támogatására. „Járuljunk tömegesen a nemzetgyűlés elé — mondja az átirat —, hallassuk szavunkat és kérjük hangosan jogaink elismerését. Ez a szövetség rendelkezik azon erkölcsi erővel, mellyel méltóképen tudja reprezentálni Magyarországi kisiparosait.” A felhívásnak bizonyára eredménye lesz, mert a pápai ipartestület vezetősége, mint ismeretes, mindenkor azon volt, hogy tagjainak helyzetén segítsen s azoknak érdekeit méltóképen képviselje.

— **A polgármester felhívást intézett a környékbeli 300 holdon, vágy azon felül gazdálkodó földbirtokosokhoz, illetve bérlőkhöz, hogy a segélyakció ügyét — amiről lapunk más helyén beszámolunk — tegyék magukévá, s azt anyagi támogatásban részesítsék.** Tekintve azt, hogy a környékén körülbelül 35 ilyen gazdálkodó van, a legkisebb jóakarattal is nagyon szép eredmények érhetők el.

— **Megszüntették a dohányjegyeket.** Mint illetékes helyről értesültünk, a városi tanács elhatározta a trafikjegyek ideiglenes bevonását. De ha akár a fogyasztók, akár az elárúsítók részéről szabálytalanságokat lát fennforgni, ismét életbe léptetik a jegyrendszert. A dohány kiürítése e héten megkezdődik.

— **A kath. hitközségi adó kivétele.** Most nyert befejezést a róm. kath. adófizető hitközségi tagok összeírása és az egyházi adó kivétele az 1920—21-ik évre. A hitközségi adókivétel bizottság jelentéséből, illetve kimutatásából azt látjuk, hogy a róm. kath. egyházban is ép ügy, mint a többi gyülekezetekben, az adófizető hitközségi tagokra — az iskolák rendbentartására, különösen pedig a méregdrága tűzifa beszerzése miatt — elég súlyos teher esik. A bizottság azonban ismerve a hívek eddig is tapasztalt áldozatkészségét, meg van győződve róla, hogy mint eddig, úgy ezután is mindenki teljesíti kötelességét az egyházzal szemben. Az adókivételei lajstrom a plebánián mindenki által megtekinthető.

— **Ingyenes tanfolyamok hadiárvák és hadiözvegyek részére.** A népjóléti és munkaügyi m. kir. minisztérium a szegénysorsú és keresetképtelen hadiözvegyeknek, hadiárvák, továbbá hadirokkantoknak s ezek ellátatlan gyermekeinek a polgári életben való megélhetését biztosítani akarja. Evégből egyéb támogatásokon kívül részükre különböző gyakorlati tanfolyamokat rendez, amelyek révén a résztvevők keresetképesekké válnak. A hadiözvegyek, a hadiárvák valamint a hadirokkantak gyermekei részére újabbban szervezett tanfolyamok a következők: 1. *Hároméves kertészeti tanfolyam*, elemi iskolát végzett fiu-hadiárvák részére, úgyszintén a hadirokkantak fiugyermekei részére, az ikervári m. kir. hadiárva intézetben. A résztvevők a tanfolyam egész tartama alatt ingyenes ellátást élveznek. Pályázati határidő 1920 december 30. 2. *Bőripari tanfolyam* 13—14 éves fiu-hadiárvák részére Vácson, a váci rokkantiskola keretében. A tanfolyam résztvevői önálló bőriparosokká képeztetnek ki s három évig tartó kiképzésük alatt ingyenes ellátást kapnak. 3. *Hároméves lovászkepzo tanfolyam* elemi iskolát végzett 12—16 éves életkorú fiu-hadiárvák részére, illetve hadirokkantak fiugyermekei részére. A tanfolyamokra a pályázati kérvények a m. kir. Hadigondozó Hivatalhoz (Budapest, VI., Vilmos császár út 87.) nyújthatók be.

— **Egy zsák zab találtott; igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.**

— **A borok külföldi szállítása.** A bor, higseprő és pezsgőbor csak az Országos Borkiviteli Szakbizottság engedélyével szállítható külföldre. A Szakbizottság minden csütörtökön tart ülést. Borkiviteli engedélyek iránti kéréseket Országháztér 11. földszint 3. sz. alá naponta délelőtt 9—2 óráig kell benyújtani.

— **A harmadosztályú kereseti adó.** Az 1920. évi XXIII. törvénycikk 77. §-a alapján az 1920—1922. évekre újabb kivetés nélkül előírt III. oszt. kereseti adó tételeket tartalmazó lajstrom a községi elöljáróságnál (városi adóhivatal) 1920. évi november hó 30. napjától 1920. évi december hó 7. napjáig bezárólag 8 napon át közzemlére kitétvén, azt ott mindenki megtekintheti. A három évi érvénnyel előírt adó ellen a nyolc nap leteltét követő 15 nap alatt a közvetlenül érdekelt adózó fél fellebbezést, bárki más észrevételt intézhet az adófelszámolási bizottsághoz. A fellebbezést és az észrevételt a m. kir. pénzügyigazgatóságnál (adófelügyelőség) kell benyújtani. A kellő időben beadott fellebbezések, illetőleg észrevételek felett az 1883. évi XLIV. t.-cikk 29. és 30. §-a értelmében alakított adófelszámolási bizottság határoz. Az elkészen beadott fellebbezést vagy észrevételt a m. kir. pénzügyigazgatóság (adófelügyelőség) visszatüsitja.

— **Az egyesületek alapszabályainak feltülvizsgálása.** A belügyminiszter, a minisztertanács felhatalmazása alapján értesítette Pápa város vezetőségét, hogy mindazok a társadalmi egyesületek, melyek 1918 október 10. és 1920 március 15. közt alakultak, alapszabályai felülvizsgálandók. A rendelet egyáltalán utasítja a törvényhatóságokat, hogy mindazon egyesületek, melyek a törvényhatóságok területén működnek, azoknak névjegyzéke, az egyesület számadásai, a tisztikar névjegyzéke dec. hó 15-ig a belügyminiszteriumhoz felterjesztendők. Végül intézkedik a rendelet aziránt, hogy az egyesületek működését szigorúan ellenőrizzék és csak az alapszabályokban előírt működésüket folytassák.

— **Hetvenhárom éves völegény.** Nem mindennapi esküvő színhelye volt az elmúlt napokban a halasi állami anyakönyvvezető hivatala. Kiskunhalas 73 éves, nyugalmazott polgármestere bejelentette az anyakönyvvezetőnél, hogy nőül vesz egy 31 éves, bájos hajadont. A hivatalos eljárás lefolytatása után meg is történt az érdekes házasság. Sok agglény példát vehetne az ujdonsült férjtől!

— **Az amerikai beutazási engedélyről.** A washingtoni külügyminiszterium most nyilvánosságra hozott rendelkezésben közli azokat a gyökeres változtatásokat, amelyek az Egyesült Államokba bevándorló idegenek utteleleinek láttaozásánál, illetve engedélyezésénél életbeléptettek. A rendelet szerint a magyarországi kívándorlóknak, a magyar kormánytól kell beszerezni az utlevelet, mert enélkül beutazási engedélyhez nem juthatnak. A beutazási engedélyért viszont Budapesten az amerikai misszió mellett működő kirendeltséghez kell folyamodniok a magyar kívándorlóknak, akik folyamodványukhoz mellékeljék a magyar hatóságtól kapott utleveleket. Egyidejűleg a folyamodvány elintézéséért egy dollárt, a bemutatási engedélyért pedig még külön kilenc dollárt kell befizetniök. Az amerikai konzul a folyamodványhoz mellékelni láttaozásával adja meg a tulajdonképpeni beutazási engedélyt, melyet azonban ha megtagadna a kilenc dollárt visszafizeti, de a munkadíjért befizetett egy dollárt nem, mely nem engedélyezés esetében is megilleti a konzult. A folyamodványhoz az utlevélén és tíz dolláron kívül,

mellékelni kell egy az Amerikában kiállított nyilatkozatot, úgynevezett „konzuli levelet”, melyben annak kiállítása (a kívándorolni akaró magyar amerikai hozzátartozója, barátja vagy jó embere) kötelezettséget vállal, hogy a kívándorló nem esik majd Amerika térére és hogy tartásáról gondoskodik az, aki a nyilatkozatot eskü alatt aláírja. Végül a budapesti amerikai konzulhoz benyújtott folyamodványhoz mellékelni kell a beutazási engedély kérelmezőjének három fényképét is. A sokakat érdeklő amerikai híradáshoz hozzáfűzünk még annyit, hogy Budapesten még ezidőszent amerikai konzulátus nincsen, a béke-megállapodások törvénybeiktatása előtt tehát kívándorlási ügyben így eljárni — a konzulátusnál — nem is lehet.

— **Intézkedések a keleti marhavész ellen.** A keleti marhavésznek állatállományunkra való átterjedése ellen a földművelésügyi miniszterium minden lehetőt megtejt. A határ mentére állatorvosokat küldöttek ki. A miniszterium értesítette a városok hatóságait, hogy a felépített szarvasmarhatudólok és keleti marhavész veszélye miatt tilos a demarkációs vonalon túlról, így Erdélyből, a Felvidékről, a Bánáthól és Bánsághól szarvasmarhát, kecskét, juhót és sertést behozni. A kiadott behozatali engedélyk is érvénytelenek.

— **Igazolvánnyal lehet burgonyát szállítani.** A közlemezési miniszterium új rendeletet adott ki, amely szerint zár alá vett területől mindennemű burgonyaszállítás csak igazolvánnyal eszközölhető.

— **Rendelet a gabona feldolgozásáról.** A közlemezési miniszter rendelettel szabályozta a gabona ipari feldolgozását. A rendelet a sörgyáraknak 42 ezer métermázsra, a malátagyáraknak 4 ezer métermázsra árpa feldolgozását engedte meg. A keményítőgyáraknak ötezer mázsa búzát engedélyezett. A hadikáv gyártására kiutalható mennyiséget a miniszter állapítja meg. Árpagyöngy gyártására 90 ezer mázsa árpa vehető igénybe.

— **Az olaszok kegyelele elesett hőseink iránt.** A háboruban elesett olasz katonák hozzátartozóinak nemzeti szövetsége kegyeleles díszetbe öhajja fogadni az olasz földön elhalt magyar katonák sírhelyeit és értesítő szolgálatot fog berendezni az illetők családtagjaival. Ez ügyben Budapestre érkezett di Gíngüni ögróf és érintkezésbe lépett Apponyi Áibert ögróffal, aki örmest áll e nemes ügy szolgálatába. Nem lesz tehát elhagyatva a sok névlelen hős pihenő helye!

— **Zab- és cirokkivitel.** A hivatalos lap közli, hogy a földművelésügyi miniszterium a zab, cirok és muhar kivitelét és behozatalát ezentül csak akkor engedélyezi, ha az érdekelt tárcák a kivitel, illetve behozatal ellen kifogást nem emelnek.

— **Erdélyben egy egész vasutat loptak el.** Ismeretlen tettesek egy héten át végzett szorgalmas munkával ellopták a Gyula vidéki Vasut összes vágányait, talpáit és műszaki felszereléseit. A mult hét elején négy elegáns oláh járta végig a vonalak állomásait. Mindenütt a román államvasutak központi kiküldötteinek vallották magukat s azt mondták, parancsuk van a vonalak fölszedésének végrehajtására. Társzekerek és munkások is érkeztek velük, akik azonnal hozzá is láttak a romboláshoz s a fölszedett anyagok elfuvarozásához. A vasuti tisztviselők a botosztól s az oláhok statáriális intézkedéseitől való félelmükben egy szóval sem mertek kifejezést adni aggodalmuknak, hanem várták türelmesen az igazgatóság további intézkedéseit. Minthogy azonban várakozásuk hiábavalónak bizonyult,

távíratilag kértek utasítást Bukarestből. Legnagyobb meglepetésükre azonban a vezérigazgatóság azt a választ adta, hogy a Gyula vidéki Vasut vonalainak fölszedésére vonatkozó parancsról mit sem tud, tehát azt valószínűleg illetéktelen egyének hajtották végre. E fontos vasuti szárnyvonal ellopása igen jellemző arra, hogy Magyarország megszállott részein milyen a román közigazgatás.

— **Megszökött fegyenc.** Klinger Jósef, a székesfehérvári kir. törvényszék által 3 évi és 6 hónapi fegyházbüntetésre ítélt Zala megye nagykanizsai születésű és illetőségű lakos, 26 éves, magyar anyanyelvű, róm. kath. vallású, polgári foglalkozása lakatossegéd, nőlelen, irni-olvasni tudó (fegyenc, 1920 november hó 18. napján megszökött. Nevezett fétalálása esetén a legközelebbi ügyésznek átadandó. Személyleírása: magassága 167 cm., testalkata erős, arcszíne szöke, arca kerek, szemöldöke szöke, orra és szája rendes.

— **Találtak a Zimmermann-utcában egy gyöngyös női kezitaskát.** Igazolult tulajdonosa (t. i. aki a tartalmát ismeri) átveheti Anna-tér 12. sz. alati.

Szerkesztői üzenetek.

Zalka István kántortartó, Tösköberénd. Az igénylök névjegyzékét már postára adtuk. Eddig bizonyára megkaptak. Beígert látogatásodat szívesen várjuk. Sok üdvözlöt. — Varga Lajos, Veszprémszék. Az előfizetéseket megkaptuk. Halálan küszöbük. Kedves Lajos bácsi, reméljük, a mi levelünket is megkapták? Értésítsenek bennünket mindenről. Szeretettel köszöntjük mindnyájukat! — Kiss Sándor, Kintortartó, Csöt. Az igénylök névjegyzékét még ma postára adjuk. Ha megkaptatok, tudass bennünket egy levelezőlapon. Öcséd kérvényét hétfőn visszküld. Az eredményről tudatlak. Öszinte szeretettel üdvözlünk. — Skos Lajos elnök, Vid. Csak kitartás, kedves Lajos bácsi! Nem szabad elkeseredni, mert akkor nem megyünk semmire. Jó ügyet szolgálunk, az Isten megsegít bennünket. Szívélyesen üdvözlöjük mindnyájukat.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1920 Főiskolai könyvnyomda.

Mindenféle lótt vadért

a legmagasabb árat

a Magyar Vadkiviteli Vállalat Rt.

Budapest, Hűtőház — fizeti.

Mielőtt tehát vadját eladja, árajánlatért tessék ezen céghez fordulni. — A vadászathoz szükséges tollényeket gyári árbán beszerezünk.

☐ Telefon: József 18-61.

Sürgöncim: VADHUS, BUDAPEST.

A Szladik János-utca 6. számú új ház

nagy kerttel, főleg gazdálkodási célokra igen alkalmas,

szabadkézből eladó.

Értesítés nyerhető Selinkó Manónál Rákóczi-utca 6. szám alatt.

Takács Antal

épület-, bútór- és műbútór-asztalos,
Pápa, Veszprémi-út 9. szám.

Elvállalok szakmamban vágó minden-nemű munkát szolid kivitelben, jutányos árbakon. — Külföldön szerzett sok évi tapasztalataim alapján abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy t. megrendelőim igényeit minden tekintetben kielégíthetem, s ez alapon kérem a m. t. közönség szives pártfogását. — Költőegrotékokkal, torrekkel készítek szolgálok.